

TURAI!

QUE VAS AVALL

PREU:
1 EURO

Nº 2

La revista independent i popular de Sant Llorenç Savall

Inclou el conte
"La bota i el camell"

EDITORIAL

Ens han dit de tot. A la cara i anònims. Algú ens ha dit que ja era hora que es poguessin dir aquestes coses, que no n'hi ha per tant, que de molt més grosses en passen i ningú diu res. Un altre grup de dones s'ha animat a fer una rèplica. Ens va agradar, podem no estar d'acord amb el que diuen, com elles no ho estan amb el que hem dit nosaltres. Cap problema, d'això se'n diu diàleg. Ens agradaria saber qui són per poder parlar més obertament, però cadascú és cadascú. Algú altre s'ha ofès molt i algú inclús ens ha insultat i engegat molt ...avall.

Tot plegat, ja ens ho podíem esperar. Feia temps que no hi havia una "revista" més oberta. Volem dir que no és ni una re-

vista de partit, ni el butlletí informatiu del municipi, ni el d'extraescolars de l'AMPA, ni la promoció immobiliària. Oberta, volem dir que no només ens interessa un tema.

Alguna de les crítiques l'hem començat a entomar. És veritat, no només vivim coses negatives al nostre poble, ja ho anireu veient en els propers números.

Alguns aclariments necessaris:

- La secció: consultori amb el doctor Carcoma, no és, en cap moment, una crítica als serveis mèdics del poble. És més una paròdia d'aquells consultoris radiofònics d'anys enrere. Tots li tenim una estima especial al Doctor Carmona. De totes formes, també podríem parlar dels serveis mèdics, són el millor que tenim i no cobreixen totes

les necessitats i tampoc són infal·libles.

- A l'entrevista a la granota se'n riu d'un grup de gent que va al Royal, que som nosaltres mateixos.

Per la resta, també ens sap greu que per parlar d'un mas, dos arbres i un munt de vehicles empipadors, algú ens vulgui "expulsar" del poble.

Els qui patien per les eleccions ja han pogut comprovar que les han guanyat millor que mai. Les actituds intolerants braves i xulesques... res més a dir.

Us presentem el segon número. Seguim parlant de coses que ens preocupen, no deixem el bon humor i incorporem aspectes positius i creatius. A veure què us sembla. I recordeu turaiquevasavall@gmail.com

TURAI!

Es busca oposició
Temps era temps
Canço del Foraster
El Savall 107
El Galí: caiguda d'una
república bananera
Anuncis Classificats
Entre ruïnes i esbarzers
La paraula escrita
El pas del temps
TURAI amunt i avall
La història es repeteix
Cartes dels lectors

Es busca oposició

Dissabte, 16 de juny. Votació per l'elecció de l'alcalde o alcaldessa. Candidat d'ERC: Ricard Torralba, candidata de CiU: Olga Olivé, candidat del PSC-PMC: no n'hi ha.

Resultats votació: Alcalde: Ricard Torralba 11 vots a favor i cap en contra.

ON ÉS L'OPOSICIÓ A SANT LLORENÇ SAVALL?

És evident que els resultats de les eleccions municipals van ser un cop molt fort per la llista de CiU. La pèrdua de 301 vots respecte les eleccions anteriors i una davallada de més del 50% dels vots és un revés molt dur de superar. Sembla clar que una part important d'aquests vots perduts se n'ha anat a l'abstenció i una altra al partit que governa. El que és més difícil de saber és com s'han repartit aquestes parts i perquè ha rebut aquest càstig ara i no fa quatre anys. És una davallada molt important i un revés molt difícil de pair. Uns resultats que haurien de fer replantejar al grup la política duta a terme durant aquests anys d'oposició constructiva (per dir-ho d'alguna forma) i fins i tot, dit des de tot el respecte a les persones que formen aquesta llista, la seva renovació si algun dia volen ser alternativa de govern. Tot i així, la reacció fins ara ha estat la de donar suport al alcaldable de la llista d'ERC quan s'ha vist que el fet d'haver fet una política de col·laboració durant aquests darrers anys no ha servit precisament per recuperar l'alcaldia.

Pel que fa a la llista del PSC-PMC, i vist els resultats (iguals a fa quatre anys), és evident que

no ha tret cap rendiment electoral al fet d'haver estat governant, cosa que si ha fet amb escreix l'altre partit. Això implica que durant aquests quatre anys no han aconseguit arrencar el vol i donar una alternativa d'esquerres a aquest poble. Per tant, el més normal i de cara a un futur, el millor seria passar a l'oposició. Tot sembla indicar que no serà així, ja que a part de donar suport a l'alcaldable de la llista d'ERC, el regidor del PSC ha entrat a formar part del govern (segurament, fruit de la seva bona gestió durant aquests darrers quatre anys) amb una

regidoria de no se sap ben bé què, i tots tant contents.

De fet, no estranya gens que la gent cada vegada vagi menys a votar. Si, fins i tot aquí, que em passat d'una participació del 75% al 2003 a un 63% al 2007, s'ha seguit la mateixa tendència que a la resta de Catalunya i, amb els darrers moviments polítics, ves a saber d'aquí quatre anys. En política sembla que hi hagi poca dignitat. Tot sembla ser un joc d'interessos, tant particulars com de grup. Però, mentre tant:

ON ÉS L'OPOSICIÓ A SANT LLORENÇ SAVALL?

TEMPS ERA TEMPS...

Les femelles de Ponsferrer: tothom les feia córrer i sonaven molt bé

Aquest llarg títol podria donar lloc a alguna interpretació equivocada, tot i que estic convençut que no serà així ja que, a Sant Llorenç Savall, ningú malpensa mai (com tothom sap prou bé).

Una femella no és tant sols una persona o animal del sexe femení, també és una peça amb un forat central roscat (només un) on s'hi munta un cargol (en castellà "tuerca" o "tornillo"). No sé per quin estrany caprici del manyà que va muntar la barana del pont de Ponsferrer entre suport i suport verticals hi ha unes grans femelles, quadrades i molt fermes, enfilades pels cables horitzontals de protecció. Durant molts anys, aquestes femelles serviren de distracció

als llorençans petits i grans que, en passar pel pont, les feien córrer tan de pressa com po-

dien, fent-les picar ben fort contra els suports, endavant o endarrere, segons la posició que se les trobaven. Això produïa un so característic, com de campana, que es sentia des de força lluny. Fins que un dia, per tal d'augmentar la seguretat, es va muntar un filat que impedeix que les femelles puguin córrer lleugeres pel cable que les penetra. Tot i així, avui encara podem veure moltes d'aquestes peces, sobretot a la part de baix, amb senyals ben visibles dels moltíssim i ràpids recorreguts que han patit.

Seria bo que el dia que es restauri la malmesa barana es pogués conservar algun element d'aquesta senzilla però divertida curiositat llorençana.

Cançó del Foraster de Fora amb Botes de la Sort

És negra nit
i d'un bot m'alço del llit
i em calço les botes,
les botes de la sort,
em rento la cara
a la vella palangana

i com cada nit,
com totes les nits,
obro la porta;
la porta de l'eixida

i agafo aire
l'aire fred, fosc i net
de la mitja nit
i amb les botes,
les meves botes de la sort,
contemplo la lluna
les teulades i el bosc

i estic content
content de ser foraster,
foraster de fora,
amb **les** botes de la sort

i em sento afortunat,
afortunat i feliç,
de ser aquí, perquè és aquí
el millor lloc on puc ser.

I com cada nit,
com totes les nits,
em trec les botes;
les **meves** botes de la sort

i m'ajec al llit
i somio
somio que sóc un foraster,
un foraster de fora,

i que duc unes botes:
unes botes de la sort

i **que** una noia bonica
de cabells negres
i ulls foscos
que fa olor de vi,
de vi i de farigola,
em pentina els cabells

i dolçament,
a cau d'orella em diu:
tu rai foraster,
tu rai que vas avall
amb les teves botes,
les **teves** botes de la sort!

veu, guitarra i harmònica:
Bruce Sprinstenn

lletra: Quelot

EL SAVALL 107

Dos dies abans d'eleccions em desperto amb un mal son per l'allau de crítiques que em van dir que va rebre el TU RAI. Mig adormit baixo a la cuina i em preparo un cafè. Agafo el SAVALL acabat de rebre. Coi quina coincidència, dos dies abans. L'obro pel mig i veig un pavelló allà on hi ha la pista. Com que estic adormit no sé si és que ja està fet i l'inauguren abans d'eleccions o és el projecte. Però el projecte ja el vam veure a la propaganda electoral d'ERC i és ben xulo. Potser no és el SAVALL, potser és un altre pamflet. No, no, m'ho miro bé i és el SAVALL. Però diu que JA ÉS UNA REALIATAT i jo fa poc que he passat per allà i no

estava fet encara. No ho acabo d'entendre. Em prenc el cafè, m'ho miro amb calma i ja ho entenc; com tots els partits que

governen han utilitzat el butlletí d'informació del municipi (paguem tots) per fer propaganda just dos dies abans d'eleccions. . Normal, ho fan tots. I com que el pavelló és un projecte del qual s'han aconseguit els diners, doncs posem una projecció digital que la gent s'imagini com serà i així ens votaran millor. Això ja no és tant normal, aquí si que se'ns veu més espavilats que a d'altres ajuntaments. Si està fet i si és un projecte és un projecte. El que no acabo d'entendre és perquè a la gent d'ERC els semblava poc afortunat que traguéssim el TU RAI (pagat per nosaltres) una setmana abans d'eleccions.

Aigua Clara

EL GALÍ: La caiguda d'una república "bananera"

Ja fa una colla d'anys (i deuen ser força perquè ja he perdut el compte) que aquells que ens agrada voltar pels camins del nostre terme municipal ens adonarem, amb certa preocupació, que la masia del Galí patia una mena de metamorfosi arquitectònica. La vella masia llorençana es transformava, mica en mica, en una mena de complex de difícil qualificació, a mig camí d'un "cortijo andaluz" i d'un macro-complex lúdico-esportiu de caps de setmana (on, per cert, mai hi havia ningú).

Deixant de banda els criteris de restauració de l'edifici original (estèticament ben discutibles, per cert), el nou propietari tirà endavant la construcció d'un seguit d'edificacions noves, entre elles uns apartaments de

"turisme rural", sense tenir el pertinent permís d'obres i sense valorar l'impacte ambiental que, per a un paisatge extremadament fràgil d'ençà el foc del 2003, podia comportar el projecte. Per la via directe, parlant clar. Imagino que, en considerar-se l'amo i senyor absolut d'aquell latifundi, es va creure en el dret de fer el que li donés la santíssima gana, passant

malgrat els insistents avisos de l'Ajuntament.

Diuen que tot dèspota, tard o d'hora, acaba ensorrat. En aquest cas l'ocàs del "Cèsar" arribà a finals de maig, quan les excavadores enderrocaren els edificis il·legals i posaren les coses al seu lloc. Una molt bona notícia. Malauradament, a vegades la força arriba on no ho fa la raó.

ENTRE RUÏNES I ESBARZERS, una memorable travesia pels records del futur. Per Isaac Aquirzov

Galípolis i l'imperi de Galímedes. Fonts oficials i oficioses descarren que, després d'haver-se anexionat Andorra, l'Europa Occidental, l'imperi Franc-Prusà i l'imperi Turc-Otomà, ara l'imperi de Galímedes pugui anexionar-se el reducte opositor de Laurentiis, a l'altra banda del Gran Riu Ripoll. Tot i que la història ha demostrat que més d'un cop la seu de l'imperi, Galípolis, havia amenaçat de tallar el cabal del Gran Riu que els separa, en diverses ocasions el general Galíndur ha manifestat que no pensa interferir, per la força dels seus galions, la lliure navegació fluvial mercantil tot i que creia que s'havien de fer 'algunes reformes'. Notícies arribades des dels confins de la galàxia, i que la prudència obliga a prendre amb les degudes distàncies, informaven de la rapidíssima expansió de l'imperi

Galímedià i el seu afany per galindejar l'univers sencer. Seguint els costums imperialistes habituals, l'imperi galifardeu ja havia canviat el nom de Ganímedes pel més apropiat Galímedes, seguint la petja deixada

per la Via Galíàctea, Galíorion, Galíades, Galíandròmeda etc. A la cúa d'aquest expansiu seguici imperial hi havia un nodrit equip de retolació que canviava amb frenesí desbocat tot els noms dels carrers i llocs corresponents: font de la Galíaxeta, Plaça Fcesc Galíà, nus de la

Galínitat, Arc del Galíomf, Aqüeducte de Galíovia etc. Seguint el lema "el metre queda curt, el món modern ja compta en galímetres!", les forces de l'Imperi havien treballat de valent per convertir l'univers en un autèntic galimatias. Tal com recordaran els assidus lectors de "El Galíódico", sempre s'ha explicat que el mite Galípolis es va forjar del no-res, és a dir, d'una conurbació rural situada en un lloc imprecís i remot més amunt del Gran Riu Ripoll, en temps reculats, quan aquest curs fluvial tot just adquiriria proporcions de navegació transatlàntiques. Els primers treballs d'encluses i contencions van catapultar prematurament el futur general Galíndur i els seus galindois cap a un nou món que, gairebé per força, li havien de sortir galindons per tot arreu. La resta, per sort, ja és història.

La paraula escrita

Avegades penso que la paraula escrita en un paper, pel simple fet de ser en el paper sacseja els sentiments de la gent, sobretot d'aquells que la senten d'alguna

forma. Potser és perquè, a diferència de les altres formes d'expressar-se, la paraula escrita no se l'emporta el vent.

El paper li dona vida per sempre, a vegades la fa forta, altres sensible i altres trista o alegre. A la paraula escrita en un paper la poden manipular, tergiversar i fins i tot calumniar, però no la poden borrar. És tant forta que fins i tot fa por a aquells que durant molts anys van lluitar per ella. Aquells que temps enllà van defensar-la, ara la rebutgen o bé la ignoren simplement perquè no és la paraula que volen llegir. Ja no la defensen perquè no és la seva

paraula. Abans, sí calia fer-ho, perquè la paraula escrita no era lliure i no tenia nom. Fins i tot, per entendre-la calia llegir entre dues d'elles. Ara la paraula és lliure i com a tal, mentre sigui respectuosa, se l'hauria de defensar encara que no ens agradi com està escrita. I s'hauria de fer així perquè sinó podríem tornar perillosament endarrere. Tornar a aquells dies en que la paraula escrita era anònima i s'amagava entre les línies per poder ser llegida i prendre vida, ja que sino era així, llavors era segrestada, condemnada i executada.

El pas del temps

La Font de l'aixeta, any 1966

La Font de l'aixeta, a dia d'avui

TU RAI!

AMUNT

Per la darrera reforma feta en el Marquet de l'Era. Ara només falta vestir-lo per dins i decidir quin us se li dóna. En aquesta decisió, potser estaria bé que tot el poble pogués prendre-hi part d'alguna forma (un referèndum popular?).

TU RAI!

AVALL

Per la zona zero de Sant Llorenç Savall. Potser ens hauriem de preguntar si és molt normal intentar construir un edifici tant a prop de la llera del riu. Aviat farem casetes pels anecs.

La història es repeteix

El Turai no és la primera revista independent que ha tingut el nostre poble. A finals dels anys 70 i principis dels 80 hi havia "El ripoll". Una publicació feta per gent de la Vila que com podem veure en un article que va aparèixer en el número 13 del gener del 1979 també patia la incomprensió per part d'algunes persones. Amb el temps, publicacions com **El ripoll** o **L'esqueix** a finals dels 80 han contribuït a la història escrita de Sant Llorenç. Esperem que el Turai amb el temps també pugui fer-ho.

ALGUNS HAN VIST A L'EQUIP REDACTOR D'"EL RIPOLL", DURANT L'ANY PASSAT, AIXÍ

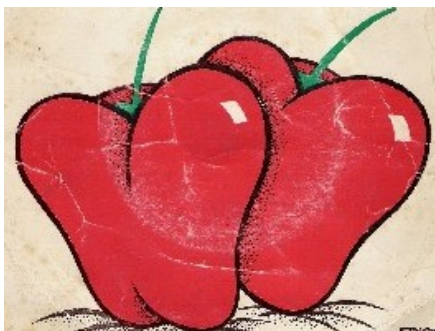

... PERO RES HA ESTAT TAN LLUNY DELS NOSTRES DESITJOS COM EL FET DE VOLER CREAR DISCORDIA. BE O MALAMENT, NOMES HEM VOLGUT POSAR DE MANIFEST QUE ELS PROBLEMES DE TOTS ELS HEM DE SOLUCIONAR ENTRE TOTS

Cartes dels lectors

Un poble escalivat

Per fer una bona escalivada necessitem: tomàquets, pebrots, albergínies i cebes. Quan tots aquests ingredients siguin ben cuits (ja sigui al forn o al foc) els pelarem i els posarem al plat ben tallats a trossos. Per acabar, una mica d'oli, sal i un polsim de pebre al gust. És exquisit sobre una torrada i acompanyat d'una bona botifarra o d'una arengada. Bon profit!

L'escalivada, un plat ben català.

Un plat que no pot faltar a qualsevol receptari de cuina típica catalana.

Però, com és que un plat amb aquests ingredients es considera català? Català no és tot allò que prové de Catalunya?

Considerem l'oli i la sal com ingredients "catalans" (si més no de la conca mediterrània); tota la resta són de fora, no tenen el seu origen a Catalunya. Els tomàquets i els pebrots vénen d'Amèrica, les cebes de l'Àsia central i les albergínies i el pebre provenen de l'Índia.

Així, que si volem ser respectuosos amb la definició de català que ens dona el Gran Diccionari de la Llengua Catalana ("natural de Catalunya o dels Països Catalans"), podem afirmar que l'escalivada no és un plat català.

Deixarem de menjar escalivada perquè no és un plat 100% català per definició? Jo, personalment no.

Deixarem de menjar samfaina, crema catalana, romesco o suquet de peix perquè porten algun ingredient que no ha nascut a Catalunya? Crec que ningú amb una mica de sentit comú ho faria.

Per què llavors critiquem, desqualifiquem i insultem a un grup de persones només perquè no són llorençans per definició? ("llorençà: natural de Sant Llorenç Savall")

Aquestes persones són tomàquets, pebrots, albergínies o cebes, que al barrejar-se i conèixer amb l'oli i la sal, fan un plat ben saborós.

Tanino i Nepeta

PLERS: LLegint més enllà de les lletres

Es sabut que ja de ben antic l'home ha tingut la necessitat de deixar constància del seu pas pels diversos indrets que ha trepitjat al llarg de la seva existència, en serien exemples fabulosos les mans impreses amb pigments primitius que hi ha en algunes coves, o alguns impressionants grafitis de l'era moderna, o també tot i que ja no tant artístics, els fantàstics escrits dels banys públics.

Semblaria justificable doncs que el fet que la paraula PLERS hagi aparegut en façanes acabades d'estrenar o obres a punt d'inaugurar de diversos punts del poble, no se li doni més rellevància que la d'una bretolada típica d'adolescents

Hi ha una cosa però que crida l'atenció: PLERS és una simple paraula sense sentit per qui la llegeix, escrita en majúscules i a vegades subratllada, talment **una signatura**.

L'adolescència és una etapa transgressora per la qual tots hi hem passat, és una etapa d'inconsciència galopant,

d'autoafirmació i recerca d'un mateix. Es poden arribar a assumir riscos inimaginables per una ment adulta. I la majoria de vegades es busca el passar inadvertit.

Evidentment la tipologia de possibles "bretolades" és infinita, però si ens centrem en la del

motiu d'anàlisi s'ha de dir que per sort, en la nostra adolescència no tots ens varem posar a escriure a les façanes, i si algú ho va fer, segurament es va dedicar a plasmar signes o símbols amb un significat molt clar i inequívoc.

Però si ens mirem PLERS; la simplicitat i nitidesa de la paraula, la manca de significat, el fet que estigui escrita en llocs

públics, oberts, de pas, en espais nets on no hi ha res més escrit, que estigui subratllada... tot plegat convida a concloure que la persona o persones que l'han escrit senzillament ens volen fer notar que hi són, necessiten fer-nos saber que existeixen.

Intueixo que senzillament es deuen trobar necessitats d'algú que els faci cas, d'algú que els tregui del món aïllat on han quedat, d'algú que els ajudi i que estigui per ells.

Davant de tot això, no puc deixar de preguntar-me:

Qui o quants en són els autors? Quina edat tenen? Estudien, han començat a treballar o no els ha anat res bé? Reben tot el suport que necessitarien de la seva família? I la família, necessita ajuda?

Així doncs ens quedem amb la còmoda versió que es tracta d'una bretolada típica d'adolescents? O al contrari, hi tenim molt a dir i a fer?

Lola B i C

TURAI!

Equip de redacció:

Sofia Juan
Jep Marminyà
Mertxe Pamplona
Quelot
Francesc Roma
Xavier Sallas
Albert Vicens

Col·laboradors:

Miquel Casals
Jordi Guillemot

Correu electrònic:
turaiquevasavall@gmail.com

En aquest número hi han participat:

Editorial i La bota i el camell, Francesc Roma / **El Galí: La caiguda d'una república "bananera"**, Albert Vicens / **Cançó del foraster de fora amb botes de la sort**, Quelot / **La paraula escrita**, Xavi Sallas / **Entre ruïnes i esbarzers**, Jordi Guillemot / **Vinyeta portada**, **Les femelles de Ponsferrer i el pas del temps**, Miquel Casals / **Es busca oposició**, **El Savall 107**, Turai amunt i avall i els **anuncis classificats**, l'equip de redacció / **Un poble escalivat i PLERS: Llegint més enllà de les lletres**, Cartes dels lectors / **Disseny gràfic**, Quelot / **Compaginació revista**, Xavi Sallas / **Imprès a L'Estudi**, Jovellanos, 99-101. Sabadell.

Els escrits signats per particulars no expressen necessàriament l'opinió de l'equip de redacció.

I en el proper ... esperem la vostra col·laboració

Recordeu !! Si heu d'enviar alguna carta del lector o bé voleu participar en la revista o, simplement, ens voleu fer arribar alguna observació, la nostra adreça de correu electrònic és: **turaiquevasavall@gmail.com**

La bota i el camell.

A Sant Llorenç

va passar una cosa **increïble** fa molts i molts anys.

Quant els **dracs** volaven pel cel traient flames per la boca, hi va haver **una gran batalla** Encara les pedres en parlen....

Un camell enooooorme que venia del desert amb molta 7, es va enfrontar amb el **drac** de la cova per veure aigua de la **Font del Llor**.

Van estar lluitant mesos i mesos, fins que **un dia**, un bon **gegantàs** que passava per allà, veient **los** esgarrinxats i mal ferits els va dir:

- Pareu, beneïts!!!

Deixaré que s'ompli la meva **bota** d'aigua de la font perquè tu, **camell**, hi puguis veure durant molts anys, i així tu, **drac de la cova del Drac**, podràs venir a veure aigua a la font sempre que vulguis.

I així ho van fer. Si no us ho creieu, aneu a la Font del Llor per la **Vall d'Horta** i veureu com pel damunt del Marquet, el **camell** encara beu aigua de la **bota del gegant**.

Anuncis classificats

EN VENDA

Es ven mausoleu medieval al centre del poble. Ideal per a parelles octogenàries. "Sarcogafus" no inclosos en el preu. Realitzat el pertinent estudi de paràmetres.
Raó: L'Agell

Venc dentadura postissa per no utilitzar. Poc usada.

OFERTES

Polític en hores baixes s'ofereix per ocupar regidoria de macramé i puntes de coixí.

La màquina del Vapor: excavacions, moviments de terra i **EndeRroCs** de tota mena.

"Llimpiesas La Fregona"
Se "llimpian" y vacian todo tipo de locales, pisos, bibliotecas...

Presupuestos

Sin

Compromiso

S'ofereix personal mansoi que no dona problemes per a:

Col·legis

Instituts

Universitats

I també Ajuntaments.

Redactor d'anònims s'ofereix. Especialista en insults, impropis i escrits de caire xenòfob. Preus econòmics.

Raó: "Yo" Rai

DEMANDES

Ambidextre busca psicòleg capaç de discernir entre la dreta i l'esquerra.

CONTACTES

Submissa vocacional. Em deixo donar pel davant i pel darrera tantes vegades com vulguis. Serveis les 24 hores del dia.

Raó: Llibertat d'Expressió

Forastera: m'ofereixo per a tot tipus de treballs sexuals.

S'ofereix xicota per a francès sense dentadura (veure En Venda).

DIVERSOS

Granota mutant del Ripoll busca bassa paradisiàca per passar l'estiu.